

Геният и психичната болест – част 2

доц. д-р Маргарита Станкова
НБУ

Изтъкнати личности

Ейбрахам Линкълн - Депресия?

- ❑ Според биографистът на Линкълн, неговите приятели са определяли писмата му като писани от най-депресивния човек, когото са срещали.
- ❑ Фамилно Линкълн е бил обременен – майка и множество роднини с депресия.

Изтъкнати личности ...

Лудвиг ван Бетховен – Биполярно разстройство?

- Когато умира през 1827, той има история за множество медицински проблеми, дължащи се на дългогодишен алкохолизъм;
- Предполага се, че е страдал от БАР;
- Моментите на мания на Бетховен са били добре познати - пик в композирането;
- По време на депресивните епизоди той е написал много от прочутите си произведения;
- В писма до братята си той споделя мисли за самоубийство.

Изтъкнати личности ...

Едвард Мунк - Панически атаки?

Доколкото е известно Мунк е имал чести панически атаки и сестра с биполярно афективно разстройство, която е живяла в дом за психично болни.

Изтъкнати личности ...

Едвард Мунк - Панически атаки?

- Надписът върху рамката на картината съответства на стиховете от дневника на художника, датирани към 1882 г., откогато е замисълът за творбата.
- Мунк пише, че решил да нарисува картината по време на разходка с приятели, когато видял червеният залез.
„Слънцето залязваше, небето стана кървавочервено. Обзе ме тъга. Смъртно уморен, стоях на фона на тъмната синева. Фиордът и градът бяха пронизани от езиците на пламъци...”

Художникът изостанал от приятелите си, които вървели пред него. Обзел го страх и тогава чул *„великият вик на природата”*.

Изтъкнати личности ...

Микеланджело - Аутизъм?

- Според неговите съвременници, художникът бил преобсебен от неговата собствена реалност. Повечето от мъжете в неговото семейство са имали сходни симптоми.
- Микеланджело е имал трудности в създаването на връзки с хората, имал много малко приятели и дори не присъствал на погребението на брат си.
- Тези симптоми, в комбинация с гениалност в областта на математиката и изкуството показва, че той може да бъде считан за човек с високо функциониращо нарушение от аутистични спектър.

Изтъкнати личности ...

Чарлз Дикенс - Депресия?

- Прителите му разказват, че той бил във фаза на депресия всеки път, когато е започвал нов проект, но в края на книгата, настроението му превключва в мания;
- Депресията му се влошава след раздялата му със съпругата му, която е майка на десетте му деца, за да заживее с 18 годишна актриса;
- Четири години преди края на живота си е жертва на влакова катастрофа, в която не е наранен, но при вида на пострадалите пътници депресията му се влошава, като почти напълно спира неговата креативност.

ИЗТЪКНАТИ ЛИЧНОСТИ ...

Чарлз Дарвин – Агорафобия?

- ❑ Все още е загадка от какви психични страдания е бил засегнат Чарлз Дарвин.
- ❑ Той почти постоянно е страдал от тремор, гадене, изблици на плач, зрителни халюцинации, които са били оценявани като тежка форма на агорафобия от повечето от неговите изследователи;
- ❑ Дарвин се страхувал от хората, избягвал разговори дори с децата си, той е писал за себе си:

“Аз съм принуден да живея много тихо, страхувам се от всички и не мога да говоря дори с най-близките си хора”.
- ❑ В няколко писма той споделя желанието си за самоубийство, което се засилва много след публикуване на “Произход на видовете” и дебатите, които този труд предизвиква.

Изтъкнати личности ...

Уинстън Чърчил – Биполярно разстройство?

- На около 30 годишна възраст той е споделял с близкото си обкръжение, че е хванат от примката на депресията;
- Често обмисля самоубийство;
- В хипоманиите той е бил сравнително по-добре, но настроенията му са се променяли бързо;
- В по-тежките мании той не спял по цели нощи, през които е написал своите 43 книги.

Изтъкнати личности ...

Курт Гьодел – Персекуторни налудности?

- Бриляnten логик и математик, близък приятел на Айнщайн.
- Гьодел страдал от чувството, че някой го трови, той се хранел само с храна приготвена от жена му, която опитвала първа всичко в негово присъствие.

Изтъкнати личности ...

Исак Нютон - ?

- Един от най-великите учени на всички времена стадал от силни спадове и подеми в настроението в комбинация с психотични тенденции.
- Неговата неспособност да се свързва с хората насочва към разстройствата от аутистичния спектър.
- В писмата му са установени налудности типични за шизофренията.